

TORA

Numeri 22:2–25:9 — Samenvatting

1. Balak roept Bileam (22:2–21)

- Balak, koning van Moab, ziet Israël naderen en raakt in paniek.
- Hij huurt Bileam, een waarzegger/profeet uit het Oosten, om Israël te vervloeken.
- God zegt Bileam **niet te gaan en het volk niet te vervloeken**, want het is **gezegend**.
- Balak stuurt opnieuw een delegatie met meer eer en geld.
- God staat Bileam toe te gaan, maar **alleen** om te spreken wat Hij hem zal zeggen.

2. De engel van de HEERE en de ezelin (22:22–35)

- Onderweg staat de engel van de HEERE Bileam in de weg.
- Alleen de ezelin ziet de engel en wijkt drie keer uit.
- Bileam slaat haar, maar God opent haar mond.
- Daarna opent God Bileams ogen: hij ziet de engel met getrokken zwaard.
- De engel bevestigt: Bileam mag **alleen spreken wat God hem ingeeft**.

3. Bileams drie zegeningen (23:1–24:9)

Balak bouwt altaren en offert, maar telkens spreekt Bileam **zegen** in plaats van vloek:

1. Eerste uitspraak

- Israël is een volk dat **apart** woont.
- Bileam kan het niet vervloeken, want God heeft het gezegend.

2. Tweede uitspraak

- God is geen mens dat Hij liegen zou.
- Geen toverij of waarzeggerij werkt tegen Israël.
- Israël staat onder Gods bescherming.

3. Derde uitspraak

- Israël is als een sterke leeuw.
- Wie Israël zegent, wordt gezegend; wie het vervloekt, wordt vervloekt.

Balak wordt woedend, maar Bileam kan niet anders dan zegenen.

4. De vierde profetie: de komende Koning (24:15–25)

- Bileam ziet een **ster uit Jakob**, een **scepter uit Israël**.
- Een toekomstige koning zal vijanden verslaan.
- Dit is een vroege profetie die later messiaans wordt verstaan.

5. De val van Israël door verleiding (25:1–9)

- Terwijl Bileam Israël niet kon vervloeken, komt de aanval **van binnenuit**.
- Israël laat zich verleiden door de vrouwen van Moab en Midian.
- Ze nemen deel aan **afgoderij**: Baäl-Peor.
- De HEERE ontbrandt in toorn; er breekt een plaag uit.
- Pinehas grijpt in en stopt de zonde én de plaag.
- **24.000** mensen sterven door de plaag.

Thema's en geestelijke lijnen

1. Je kunt Gods zegen niet omkeren

Balak probeert via magie en manipulatie Israël te vervloeken, maar God bepaalt de uitkomst. **Wat God zegent, kan geen mens vervloeken.**

2. De strijd is geestelijk, maar de aanval komt vaak via verleiding

Bileam kon Israël niet vervloeken, maar later (Num. 31:16) blijkt dat hij Balak adviseerde Israël te **verleiden**. Niet een vloek, maar **compromis** en **afgoderij** brengen het volk ten val.

3. Gehoorzaamheid beschermt; compromis vernietigt

Zolang Israël dicht bij God blijft, is het onaantastbaar. Maar wanneer het hart afdwaalt, komt de breuk van binnenuit.

4. De Messiaanse verwachting

De “ster uit Jakob” wijst vooruit naar een komende Koning die recht zal zetten wat mensen kapotmaken.

In één zin

Bileam kon Israël niet vervloeken, want God had het gezegend; maar door verleiding en afgoderij viel het volk toch, totdat ijver voor Gods heiligheid de plaag stopte.

Samenvatting parasja Balak

HAFTARA

Micha 5:6–6:8 — Samenvatting

1. God bevrijdt Zijn volk (5:6–8)

- Israël zal bevrijd worden van Assyrië; God gebruikt Zijn volk als **dauw** en als **leeuwen** onder de volken.
- Het beeld is dubbel:
  - **Zegen** voor wie God zoeken (dauw).
  - **Oordeel** voor wie zich tegen Hem verzetten (leeuw).
- God maakt Zijn volk sterk en onafhankelijk, niet langer afhankelijk van menselijke machten.

2. God reinigt Zijn volk van afgoderij en valse zekerheden (5:9–14)

- God zal alles verwijderen waarin Israël zijn vertrouwen stelde:
  - **Strijdwagens en vestingen** → militaire zekerheid.
  - **Toverij en waarzeggerij** → geestelijke misleiding.
  - **Afgodsbeelden, gewijde stenen en heilige palen** → religieuze vervalsing.
- De HEERE maakt Zijn volk weer **zuiver**, zodat alleen Hij hun vertrouwen is.

3. God heeft een rechtszaak met Zijn volk (6:1–5)

4. God roept de bergen en heuvels als getuigen in een rechtszaak tegen Israël.
5. Hij vraagt: “*Wat heb Ik u aangedaan?*”
6. Hij herinnert aan Zijn daden van trouw:
  - De **uittocht uit Egypte**.
  - Leiders als **Mozes, Aäron en Mirjam**.
  - Hoe Hij Israël beschermde tegen **Balak en Bileam**.
7. De aanklacht is duidelijk: Israël is Hem ontrouw geworden, ondanks Zijn liefde en bevrijding.

4. Wat vraagt God werkelijk? (6:6–7)

- Het volk vraagt wanhopig:
  - Moeten we komen met **offers**?
  - Met **duizenden rammen**?

- Met **tienduizenden oliebeken**?
- Zelfs met het **eerstgeboren kind**?
- Het is de vraag van een volk dat religieus is geworden maar God niet meer kent.
- God wijst alle uiterlijke religieuze prestaties af.

5. De kern van Gods wil (6:8)

Het beroemde antwoord:

“Er is jou, mens, gezegd wat goed is: Recht doen, trouw liefhebben, en nederig wandelen met je God.”

Drie lijnen:

- **Recht doen** — eerlijkheid, rechtvaardigheid, bescherming van de zwakken.
- **Trouw liefhebben** — *chesed*: liefdevolle trouw, barmhartigheid, covenant-liefde.
- **Nederig wandelen met God** — geen religieuze show, maar een leven in afhankelijkheid en gehoorzaamheid.

Thema's en geestelijke lijnen

1. God bevrijdt én reinigt

Hij redt Zijn volk uit de macht van vijanden, maar verwijdert ook alles wat hen van Hem afhoudt.

2. God vraagt geen religieuze prestaties

Geen offers, geen rituelen, geen uiterlijke vroomheid. Hij zoekt een **hart** dat recht doet, trouw is en nederig wandelt.

3. De rechtszaak van God is een spiegel

Niet om te veroordelen, maar om het volk terug te roepen naar de relatie die Hij altijd heeft gewild.

4. Micha 6:8 is de samenvatting van ware godsdienst

Niet wat wij voor God doen, maar hoe wij **leven** vanuit Zijn verbondstrouw.

In één zin

God bevrijdt en reinigt Zijn volk, houdt hen Zijn trouw voor, en vraagt geen religieuze prestaties maar een leven van recht, trouw en nederige wandel met Hem.

Samenvatting parasja Balak –

Nieuwe Testament

Romeinen 11:25–32 — Samenvatting

1. Het geheimenis: gedeeltelijke verharding over Israël (11:25)

- Paulus onthult een *mysterie*: Er is een gedeeltelijke verharding over Israël gekomen, **totdat** de volheid van de heidenen is binnengegaan.
- Het is geen totale verharding en geen definitieve verwerping.
- Het heeft een doel in Gods heilsplan.

2. Heel Israël zal gered worden (11:26–27)

- Wanneer de volheid van de heidenen binnen is, zal **heel Israël** gered worden.
- Paulus citeert Jesaja:
  - De **Verlosser** zal uit Sion komen.
  - Hij zal de **goddeloosheden van Jakob** afwenden.
  - God blijft trouw aan Zijn **verbond**.

Dit is geen automatische redding, maar een nationale omkeer wanneer God hun ogen opent.

3. Twee perspectieven tegelijk (11:28)

Paulus beschrijft Israël vanuit twee kanten:

8. Evangelie-perspectief:

- Zij zijn nu vijanden *omwille van de heidenen* (hun verwerping opende de deur voor de volken).

9. Verkiezings-perspectief:

- Zij blijven **geliefden omwille van de vaders** (Abraham, Isaak, Jakob).
- Gods verbond blijft staan.

4. Gods roeping is onberouwelijk (11:29)

- Een van de sterkste uitspraken van Paulus: “De genadegaven en de roeping van God zijn **onberouwelijk**.”
- God trekt Zijn beloften aan Israël niet terug.
- Zijn plan gaat door, ondanks menselijke ontrouw.

5. Heidenen en Joden: beiden ongehoorzaam, beiden ontvangen ontferming (11:30–32)

- De heidenen waren eens ongehoorzaam, maar ontvingen ontferming door Israëls struikelen.
- Israël is nu ongehoorzaam, opdat ook zij **door dezelfde ontferming** zullen worden bereikt.
- Conclusie van Paulus: **God heeft allen onder de ongehoorzaamheid opgesloten, om Zich over allen te ontfermen.**

Dit is de diepe lijn: Niet menselijke prestatie, maar **Gods barmhartigheid** is de bron van redding.

Thema's en geestelijke lijnen

1. Gods plan is groter dan menselijke geschiedenis

De verharding van Israël is tijdelijk en doelgericht. Het is geen mislukking, maar onderdeel van Gods reddingsplan.

2. Heidenen en Joden staan op gelijke grond

Beiden zijn ongehoorzaam geweest. Beiden worden gered door **ontferming**, niet door eigen gerechtigheid.

3. Gods trouw aan Israël staat vast

De verkiezing van Israël is niet opgeheven. God blijft trouw aan Zijn verbond met de vaders.

4. Het mysterie van Gods barmhartigheid

God gebruikt ongehoorzaamheid om Zijn ontferming te openbaren. Het eindresultaat is niet oordeel, maar **redding**.

In één zin

God openbaart een mysterie: de tijdelijke verharding van Israël dient de redding van de volken, maar uiteindelijk zal God ook Israël door Zijn ontferming herstellen, want Zijn roeping is onberouwelijk.